

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ**Μάιος 2021****ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ
ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ**

Η υποβολή του ερωτηματολογίου αναφέρεται στα στοιχεία για τα επιτόκια των τραπεζικών καταθέσεων και δανείων και είναι μηνιαία.

Στο σημείωμα αυτό παρέχονται ορισμένες εννοιολογικές διευκρινίσεις, που αποσκοπούν στην πληρέστερη κατανόηση του είδους των επιτοκίων που πρέπει να αποστέλλουν τα ΠΙ στην Τράπεζα της Ελλάδος.

I. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Λαμβάνοντας υπόψη τη παράγραφο 8 της ΠΔΤΕ, η Τράπεζα της Ελλάδος χορηγεί παρεκκλίσεις από την υποχρέωση υποβολής των στοιχείων του ερωτηματολογίου σε ορισμένα πιστωτικά ιδρύματα και επομένως το ερωτηματολόγιο των επιτοκίων συμπληρώνεται μόνο από τα παρακάτω πιστωτικά ιδρύματα (ΠΙ):

1. Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.
2. Alpha Bank Α.Ε.
3. Attica Bank Α.Ε.
4. Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε.
5. Τράπεζα Eurobank Α.Ε.
6. Optima Bank ΑΤΕ
7. HSBC Bank plc
8. Παγκρήτια Τράπεζα Α.Ε.
9. Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων ΣΥΝ.ΠΕ
10. Τράπεζα Ηπείρου ΣΥΝ.ΠΕ
11. Συνεταιριστική Τράπεζα Θεσσαλίας ΣΥΝ.ΠΕ
12. Citibank International plc
13. BMW Austria Bank GmbH
14. Volkswagen Bank GmbH
15. ProCredit Bank (Bulgaria) EAD

Τα υπόλοιπα ΠΙ δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν τα σχετικά στοιχεία.

Σε περίπτωση που κάποιο από τα ΠΙ που δεν αναγράφεται στην παραπάνω λίστα χρειαστεί να υποβάλει τα στοιχεία του ερωτηματολογίου, προκειμένου το δείγμα

να είναι επαρκές σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες γραμμές ΕΚΤ/2014/15 και το [Manual on MFI interest rate statistics, January 2017](#) τότε η Τράπεζα της Ελλάδος θα ειδοποιεί το ΠΙ με ηλεκτρονική επιστολή τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν την πρώτη υποβολή των στοιχείων.

II. ΤΡΟΠΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Το ερωτηματολόγιο θα αποστέλλεται μόνο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με κρυπτογραφημένο μήνυμα και ψηφιακά υπογεγραμμένο τη δέκατη (10^η) εργάσιμη ημέρα από το τέλος του μήνα αναφοράς. Μετά την παρέλευση αυτής της ημερομηνίας η αποστολή του ερωτηματολογίου θα θεωρείται εκπρόθεσμη.

Το ερωτηματολόγιο των επιτοκίων θα υποβάλλεται στη Διεύθυνση Στατιστικής της Τράπεζας της Ελλάδος στην ηλεκτρονική διεύθυνση gr-mir@bankofgreece.gr σε μορφή xlsx. Το όνομα του θα είναι Γμμεεκκκ, όπου μμ ο μήνας, εε το έτος και κκκ ο κωδικός ΚΑΠΙ. Π.χ. το ΠΙ που θα υποβάλλει στοιχεία για τον Φεβρουάριο του 2021 με κωδικό ΚΑΠΙ 145, το αρχείο του ερωτηματολογίου θα έχει την ονομασία G0221145.

III. ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΤΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

1. Τα επιτόκια αφορούν μόνο καταθέσεις και δάνεια σε ευρώ. Δεν περιλαμβάνονται, δηλαδή, καταθέσεις και δάνεια σε συνάλλαγμα.
2. Τα επιτόκια των ομολογιακών δανείων περιλαμβάνονται εάν αφορούν μη διαπραγματεύσιμους τίτλους, που (όσον αφορά τη στατιστική παρακολούθηση) εξομοιώνονται με τα δάνεια. Δεν περιλαμβάνονται τα επιτόκια των διαπραγματεύσιμων ομολογιακών δανείων, τα οποία και στη Λογιστική Κατάσταση καταχωρούνται στο χαρτοφυλάκιο των χρεογράφων που διακρατούνται από τα ΠΙ.
3. Τα επιτόκια αφορούν καταθέσεις και δάνεια ιδιωτών, ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων, ελευθέρων επαγγελματιών, αγροτών, ατομικών επιχειρήσεων και μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων. Στους

ιδιώτες περιλαμβάνεται και το προσωπικό των πιστωτικών ιδρυμάτων, ενώ στα ιδιωτικά μη κερδοσκοπικά περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η εκκλησία και τα λοιπά θρησκευτικά ιδρύματα, σύλλογοι, σωματεία και τα πολιτικά κόμματα. Στις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις περιλαμβάνονται όλες οι επιχειρήσεις ιδιωτικές και δημόσιες με εξαίρεση τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τα χρηματοδοτικά ιδρύματα (εταιρείες leasing, factoring, χρηματιστηριακές κλπ). Σημειώνεται ότι στις επιχειρήσεις δεν περιλαμβάνονται οι ελεύθεροι επαγγελματίες, οι αγρότες και οι ατομικές επιχειρήσεις, που αποτελούν διακριτό τομέα της οικονομίας. Σημειώνεται, επίσης, ότι στο ερωτηματολόγιο δεν περιλαμβάνονται τα επιτόκια των καταθέσεων / δανείων της κεντρικής διοίκησης, των ασφαλιστικών οργανισμών και των δημόσιων νοσοκομείων, των οργανισμών της τοπικής αυτοδιοίκησης (περιφέρειες και δήμοι) και των λοιπών δημοσίων οργανισμών¹.

4. Τα επιτόκια αφορούν καταθέσεις και δάνεια κατοίκων² της Ελλάδας και των άλλων χωρών της ζώνης του ευρώ. Για παράδειγμα, το επιτόκιο ενός δανείου προς ένα κάτοικο της Γερμανίας πρέπει να περιληφθεί στο ερωτηματολόγιο, ενώ δεν περιλαμβάνεται το επιτόκιο των δανείων προς ένα κάτοικο της Αγγλίας.
5. Τα δάνεια τα οποία έχουν αναγνωριστεί ως ‘ρυθμίσεις οφειλών’ (βλ. σχετικά την Εγκύκλιο Διοίκησης της Τράπεζας της Ελλάδος 13, της 30^{ης} Ιουλίου 2009), εξαιτίας κάποιας δυσμενούς αλλαγής στην οικονομική κατάσταση του οφειλέτη δεν περιλαμβάνονται στο ερωτηματολόγιο. Αντίθετα, περιλαμβάνονται οι αναδιαρθρώσεις δανείων στις οποίες προβαίνουν τα ΠΙ εξαιτίας αλλαγών στις συνθήκες και στις πρακτικές της αγοράς ή σε ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του δανειοδοτούμενου χωρίς όμως να υπάρχει διαφαινόμενη αδυναμία του να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του.

¹ Βλ. και τις ‘Οδηγίες για τη συμπλήρωση της μηνιαίας λογιστικής κατάστασης και των παραρτημάτων της’ στη ΠΔΤΕ 2686/24.5.2021.

² Για τον ορισμό του κατοίκου βλ. τις ‘Οδηγίες για τη συμπλήρωση της μηνιαίας λογιστικής κατάστασης και των παραρτημάτων της’ στη ΠΔΤΕ 2686/24.5.2021.

6. Τα ΠΙ ενδέχεται να χορηγούν δάνεια με ευνοϊκούς όρους σε κάποια ειδική κατηγορία δανειοδοτούμενων, όπως π.χ. το προσωπικό τους. Τα δάνεια αυτά συμπεριλαμβάνεται κανονικά στο ερωτηματολόγιο, παρόλο που ενδέχεται τα επιτόκιά τους να είναι χαμηλότερα από τα συνήθη επιτόκια της αγοράς.

IV. ΠΩΣ ΥΠΟΛΟΓΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΕΠΙΤΟΚΙΟ

Επιτόκιο είναι αυτό που καταβάλει το ΠΙ στους καταθέτες, ή εισπράττει για δικό του λογαριασμό από τους δανειολήπτες του, λαμβανομένου υπόψη του ανατοκισμού. Πιο συγκεκριμένα διευκρινίζονται τα ακόλουθα σημεία:

7. Αναφορικά με τις καταθέσεις, το επιτόκιο υπολογίζεται προ φόρων δεδομένου ότι αυτό που ενδιαφέρει είναι το τι πληρώνει το ΠΙ και όχι αυτό που τελικά εισπράττει ο καταθέτης. Αν το επιτόκιο μιας κατάθεσης είναι 2% και επί των τόκων των καταθέσεων πρέπει να παρακρατηθεί φόρος 10% με αποτέλεσμα ο καταθέτης να εισπράττει καθαρό επιτόκιο 1,8%, το επιτόκιο που πρέπει να αναφερθεί στο ερωτηματολόγιο είναι το 2% και όχι το 1,8%.
8. Όσον αφορά τα δάνεια, το επιτόκιο υπολογίζεται χωρίς τις εισφορές που επιβάλλονται στον πελάτη και εισπράττονται από το ΠΙ για λογαριασμό τρίτων. Αν το επιτόκιο του δανείου είναι 7% και επ' αυτού επιβάλλεται εισφορά 0,6% που εισπράττει το ΠΙ για να αποδώσει στο Δημόσιο ή άλλο φορέα, το ΠΙ αναφέρει στο ερωτηματολόγιο το 7% που εισπράττει για λογαριασμό του και όχι το 7,6% που πληρώνει ο πελάτης.
9. Ανάλογος με τα παραπάνω είναι και ο χειρισμός των επιδοτήσεων. Αν δηλαδή το επιτόκιο της χορήγησης είναι 7% αλλά ο πελάτης καταβάλλει μόνο το 2% καθώς το υπόλοιπο 5% καταβάλλεται από το Δημόσιο ή άλλο τρίτο φορέα, το ΠΙ αναφέρει στο ερωτηματολόγιο το 7% και όχι το 2%.
10. Εάν το επιτόκιο σε κάποιο συγκεκριμένο προϊόν είναι μηδενικό (π.χ. καταθέσεις όψεως), τότε πρέπει στο αντίστοιχο πεδίο του ερωτηματολογίου να καταγραφεί 0,0000 και όχι να μείνει το πεδίο κενό. Κενά μένουν μόνο τα πεδία που αφορούν καταθετικά ή δανειακά προϊόντα

στα οποία το ΠΙ δεν παρουσιάζει καμία δραστηριότητα στο μήνα αναφοράς.

11. Το επιτόκιο υπολογίζεται πάντοτε σε ετήσια βάση, αφού ληφθεί υπόψη ο ενδεχόμενος ανατοκισμός και αναγράφεται ως ποσοστό επί τοις εκατό με τέσσερα δεκαδικά ψηφία. Αν δηλαδή το επιτόκιο που δίνει το ΠΙ σε μία κατάθεση είναι 2,5% ετησίως με εξαμηνιαία απόδοση των τόκων, τότε το επιτόκιο που θα αναφερθεί στο ερωτηματολόγιο δεν είναι το 2,5% αλλά το 2,5156%. Γενικά το επιτόκιο που αναφέρεται στο ερωτηματολόγιο υπολογίζεται με βάση τον τύπο:

$$x = \left(1 + \frac{r}{n}\right)^n - 1 \quad (\text{τύπος I})$$

Όπου x είναι το πραγματικά καταβαλλόμενο επιτόκιο που πρέπει να καταγραφεί στο ερωτηματολόγιο – η Συνολική Ετήσια Πραγματική Απόδοση (ΣΕΠΑ) προ φόρου.

r είναι το ετήσιο ονομαστικό επιτόκιο, δηλαδή το 0,025 ή 2,5% του παραδείγματος.

το n δηλώνει το πόσες φορές μέσα στο χρόνο γίνεται η καταβολή των τόκων. Στην περίπτωση εξαμηνιαίας καταβολής τόκων, το n είναι 2, στην περίπτωση τριμηνιαίας καταβολής το n είναι 4 και στην περίπτωση μηνιαίας καταβολής το n είναι 12. Επομένως στην περίπτωση ενός δανείου με ετήσιο ονομαστικό επιτόκιο 7% και πληρωμή τόκων ανά τρίμηνο το x ισούται με 7,1859%. Στην περίπτωση των καταθέσεων προθεσμίας το n συνάγεται και από τη διάρκεια της κατάθεσης. Στην τρίμηνη προθεσμιακή κατάθεση το n ισούται με 4 και στην εξάμηνη με 2. Τέλος, στην περίπτωση προθεσμιακής κατάθεσης 2 ετών, το n ισούται με $\frac{1}{2}$. Αν π.χ. το επιτόκιο για τα δύο χρόνια είναι 8%, τότε $r=4\%$ και $x=3,9231\%$.

12. Προϊόντα με επιτόκιο σταθερό για τα πρώτα n_1 έτη που κατόπιν αναπροσαρμόζεται και παραμένει σταθερό για τα επόμενα n_2 έτη, έτσι ώστε ο πελάτης να γνωρίζει από την αρχή ποιο θα είναι το επιτόκιο για τα $n_1 + n_2$ έτη, δεν θεωρούνται προϊόντα κυμαινόμενου επιτοκίου αλλά σταθερού-καθορισμένου επιτοκίου διάρκειας n_1+n_2 ετών. Το επιτόκιο, στην περίπτωση αυτή, υπολογίζεται ως **ο γεωμετρικός μέσος** όρος για όλη

την περίοδο των n_1+n_2 ετών. Για παράδειγμα, ένα στεγαστικό δάνειο που έχει επιτόκιο για το πρώτο έτος 3,25% και για τα επόμενα τρία έτη 4,75%, κατατάσσεται στην κατηγορία «Στεγαστικά δάνεια με επιτόκιο σταθερό-καθορισμένο από 1 μέχρι και 5 έτη». Το δε επιτόκιο του υπολογίζεται ως εξής:

$$\sqrt[4]{(1 + 0,0325) \cdot (1 + 0,0475) \cdot (1 + 0,0475) \cdot (1 + 0,0475)} - 1 = 0,04373 \text{ ή } 4,373\%$$

Αντίθετα, ένα στεγαστικό δάνειο με επιτόκιο σταθερό για το πρώτο έτος και ίσο με 3,25% που τα επόμενα έτη μετατρέπεται σε κυμαινόμενο συνδεδεμένο π.χ. με το Euribor, κατατάσσεται στην κατηγορία «Στεγαστικά δάνεια με επιτόκιο σταθερό-καθορισμένο μέχρι 1 έτος» και το επιτόκιο του υπολογίζεται ως ίσο με 3,25%.

Προϊόντα όμως με μηδενικό ή πολύ χαμηλό επιτόκιο για μία αρχικά μικρή περίοδο που τα επόμενα έτη έχουν κυμαινόμενο επιτόκιο δεν κατατάσσονται στη κατηγορία «Δάνεια με επιτόκιο σταθερό-καθορισμένο μέχρι 1 έτος» και το επιτόκιο τους δεν καταγράφεται ως ίσο με το μηδενικό ή πολύ χαμηλό επιτόκιο της αρχικής περιόδου. Τα προϊόντα αυτά (‘δάνεια χαμηλής εκκίνησης’) κατατάσσονται στην κατηγορία των δανείων με κυμαινόμενο επιτόκιο, που υπολογίζεται ως ο γεωμετρικός μέσος όρος του επιτοκίου της αρχικής περιόδου και του επιτοκίου των επόμενων ετών, όπως αυτό θα ήταν σύμφωνα με το ύψος του επιτοκίου βάσης κατά την ημερομηνία σύναψης της δανειακής σύμβασης. Για παράδειγμα, στεγαστικό δάνειο 20-ετούς διάρκειας με επιτόκιο ίσο με το μηδέν για το πρώτο χρόνο και κυμαινόμενο στη συνέχεια που θα ισούται με το Euribor 3 μηνών συν 2 εκατοστιαίες μονάδες κατατάσσεται στη κατηγορία των δανείων με κυμαινόμενο επιτόκιο. Εάν το Euribor 3 μηνών την ημερομηνία σύναψης του δανείου είναι 1%, το επιτόκιο του δανείου υπολογίζεται από το τύπο:

$$\sqrt[20]{(1 + 0,03)^{19}} - 1 = 0,028479 \text{ ή } 2,8479\%$$

13. Με ανάλογο τρόπο υπολογίζεται το επιτόκιο προθεσμιακής κατάθεσης με κλιμακούμενο επιτόκιο. Το επιτόκιο π.χ. μιας τρίμηνης προθεσμιακής κατάθεσης με (ετήσιο) επιτόκιο 3% το πρώτο μήνα, 4% το δεύτερο μήνα και 6% το τρίτο μήνα υπολογίζεται ως εξής:

$$\sqrt[3]{(1+0,0025) \cdot (1+0,003333) \cdot (1+0,0050)} - 1 = 0,003611 \text{ και αναγόμενο σε ετήσια βάση } 4,3326\%.$$

14. Γενικότερα, στην περίπτωση πολύπλοκων προϊόντων ή αμφιβολιών, το ΠΙ πρέπει να υπολογίσει το επιτόκιο αφού έρθει πρώτα σε συνεννόηση με την Τράπεζα της Ελλάδος.

V. ΟΙ ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ

V.A Επιτόκια Καταθέσεων

Τα επιτόκια των καταθέσεων καταγράφονται στους Πίνακες 1 και 2. Στον Πίνακα 1 καταγράφονται τα επιτόκια που εφαρμόζονται στα υφιστάμενα υπόλοιπα των καταθέσεων και στον Πίνακα 2 τα επιτόκια των νέων καταθέσεων. Νέες καταθέσεις υφίστανται μόνο στη περίπτωση των καταθέσεων με συμφωνημένη διάρκεια και των ρέπος. Και στους δύο Πίνακες εκτός από τα επιτόκια καταγράφονται και τα σχετικά ποσά των καταθέσεων. Για τους ορισμούς των διαφόρων κατηγοριών καταθέσεων ισχύουν τα αναγραφόμενα στις 'Οδηγίες για τη συμπλήρωση της μηνιαίας λογιστικής κατάστασης και των παραρτημάτων'. Επισημαίνεται ότι στις καταθέσεις με συμφωνημένη διάρκεια περιλαμβάνονται καταθέσεις με αρχική διάρκεια τουλάχιστον 2 εργάσιμων ημερών. Καταθέσεις με αρχική διάρκεια μίας εργάσιμης ημέρας κατατάσσονται στην κατηγορία των καταθέσεων μιας ημέρας.

15. Ένα χαρακτηριστικό των καταθέσεων μιας ημέρας (π.χ. όψεως, τρεχούμενοι λογαριασμοί, ταμειυτήριο) είναι ότι σε περίπτωση αναπροσαρμογής του επιτοκίου το νέο επιτόκιο ισχύει για το σύνολο των καταθέσεων αυτών και όχι μόνο για τις νέες καταθέσεις. Αν π.χ. το επιτόκιο μιας κατάθεσης ταμειυτηρίου μεταβληθεί στις 10.2. από 2% σε

2,5%, το συνολικό υπόλοιπο των καταθέσεων αυτών θα εκτοκίζεται από τις 10.2 με επιτόκιο 2,5%. Αν το επιτόκιο στο τέλος του μήνα έχει παραμείνει στο 2,5%, αυτό που θα αναφερθεί στον πίνακα 1 του ερωτηματολογίου στην κατηγορία 1.2.1 είναι το επιτόκιο 2,5% αφού ληφθεί υπόψη και η ανά εξάμηνο απόδοση τόκων, δηλαδή το 2,5156%. Επισημαίνεται ότι αυτό που ενδιαφέρει είναι το επιτόκιο που ισχύει στο τέλος του μήνα, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι το 2,5% ίσχυσε για 18 ημέρες μόνο και όχι για το σύνολο του μήνα.

16. Το επιτόκιο 2,5156% θα αναγράφεται στο ερωτηματολόγιο αν η πρακτική του ΠΙ είναι να εφαρμόζει σε όλους τους λογαριασμούς καταθέσεων, ανεξάρτητα από το ύψος του υπολοίπου τους, το ίδιο επιτόκιο. Στην περίπτωση εφαρμογής κλιμακωτού επιτοκίου πρέπει να υπολογίζεται ο σταθμικός μέσος όρος. Αν π.χ. το ΠΙ εφαρμόζει επιτόκιο 0% για καταθέσεις μέχρι €3.000, τότε στο τέλος του μήνα το ΠΙ πρέπει να υπολογίζει το συνολικό υπόλοιπο των λογαριασμών που δεν ξεπερνούν τα €3.000 και επομένως έχουν επιτόκιο 0% και το συνολικό υπόλοιπο των λογαριασμών που ξεπερνούν τα €3.000 και έχουν επιτόκιο 2,5%. Αν στην πρώτη κατηγορία το συνολικό υπόλοιπο των καταθέσεων είναι €15 εκατ. και στη δεύτερη €20 εκατ., τότε το επιτόκιο που θα αναγραφεί στο ερωτηματολόγιο λαμβανομένου υπόψη και του ανατοκισμού είναι:

$$1,4375 = \frac{(15 \times 0) + (20 \times 2,5156)}{35}$$

17. Διαφορετική από τα παραπάνω είναι η περίπτωση των καταθέσεων με συμφωνημένη διάρκεια και ρέπος. Στις καταθέσεις με συμφωνημένη διάρκεια και στα ρέπος οι μεταβολές των επιτοκίων εφαρμόζονται μόνο για τις νέες καταθέσεις με συμφωνημένη διάρκεια που θα συναφθούν από την ημερομηνία μεταβολής του επιτοκίου και στο εξής. Επομένως, στο τέλος του μήνα αναφοράς ισχύουν διαφορετικά επιτόκια για κάθε προθεσμιακή κατάθεση ανάλογα με το πότε έγινε η έναρξη της κατάθεσης. Στον πίνακα 1 στις κατηγορίες 1.3, 2.2 και 3 θα καταγράφεται ο σταθμικός μέσος όρος των επιτοκίων με τα οποία εκτοκίζονται τα υφιστάμενα υπόλοιπα των καταθέσεων με συμφωνημένη διάρκεια και των ρέπος.

Έστω π.χ. ότι στο τέλος του μήνα αναφοράς το συνολικό υπόλοιπο των προθεσμιακών καταθέσεων των νοικοκυριών με διάρκεια από 2 εργάσιμες ημέρες μέχρι και 1 έτος (κατηγορία 1.3.1 του πίνακα 1) είναι 180.000 €. Το υπόλοιπο αυτό αφορά συμφωνίες που έχουν συναφθεί στο παρελθόν με διάφορα επιτόκια και συγκεκριμένα:

Υπόλοιπα λογαριασμών με επιτόκιο 1,25%	70.000 ευρώ
Υπόλοιπα λογαριασμών με επιτόκιο 1,75%	60.000 ευρώ
Υπόλοιπα λογαριασμών με επιτόκιο 1,90%	50.000 ευρώ

Το επιτόκιο που πρέπει να αναγραφεί στην κατηγορία 1.3.1 είναι:

$$1.5972\% = \frac{(1,25 \times 70.000) + (1,75 \times 60.000) + (1,90 \times 50.000)}{180.000}$$

Υπενθυμίζεται ότι τα επιτόκια 1,25%, 1,75% και 1,90% δεν είναι τα ονομαστικά επιτόκια αλλά τα επιτόκια όπως υπολογίζονται αφού ληφθεί υπόψη και ο ανατοκισμός.

18. Στον Πίνακα 1 εκτός από το επιτόκιο θα αναφέρονται **και** τα εκτοκιζόμενα ποσά σε χιλιάδες ευρώ. Τα ποσά αυτά πρέπει να συμφωνούν με τα αντίστοιχα ποσά που καταγράφονται στη Μηνιαία Λογιστική Κατάσταση που αποστέλλουν τα ΠΙ.
19. Όσον αφορά τις δεσμευμένες καταθέσεις διευκρινίζεται ότι δεν πρέπει απαραίτητως οι καταθέσεις αυτές να κατατάσσονται στη κατηγορία «καταθέσεις με συμφωνημένη διάρκεια και αρχική διάρκεια πάνω από 2 έτη» (κατηγορία 1.3.3 του πίνακα 1). Αν π.χ. η δέσμευση γίνεται για 3 μήνες τα σχετικά ποσά θα πρέπει να καταγράφονται στην κατηγορία «καταθέσεις με συμφωνημένη διάρκεια και αρχική διάρκεια από 2 εργάσιμες ημέρες μέχρι και 1 έτος» (κατηγορία 1.3.1 του πίνακα 1). Πρόβλημα υπάρχει στην περίπτωση που η δέσμευση είναι αορίστου διάρκειας. Στη περίπτωση αυτή η κατανομή πρέπει να γίνεται με βάση την εμπειρία του ΠΙ.
20. Τα προϊόντα εγγυημένου κεφαλαίου περιλαμβάνονται στην κατηγορία καταθέσεις με συμφωνημένη διάρκεια στους πίνακες 1 και 2. Διευκρινίζεται ότι στα προϊόντα εγγυημένου κεφαλαίου περιλαμβάνονται προϊόντα μόνο όταν υπάρχει 100% εγγύηση του καταβληθέντος

κεφαλαίου. Αν το ΠΙ εγγυάται την επιστροφή ενός μέρους μόνο του αρχικού κεφαλαίου, το προϊόν δεν αποτελεί κατάθεση και δεν αποτελεί αντικείμενο του παρόντος ερωτηματολογίου. Στα προϊόντα εγγυημένου κεφαλαίου, η απόδοση συνδέεται με την εξέλιξη κάποιας συναλλαγματικής ισοτιμίας, ενός χρηματιστηριακού δείκτη, μιας μετοχής και γενικά από την μελλοντική διαμόρφωση κάποιου οικονομικού μεγέθους. Τη στιγμή που γίνεται η συμφωνία του ΠΙ με τον πελάτη, η μελλοντική διαμόρφωση του μεγέθους αυτού είναι άγνωστη και επομένως άγνωστη είναι και η απόδοση της κατάθεσης του πελάτη. Για τα προϊόντα αυτά το μόνο σίγουρο είναι στη λήξη τους ο πελάτης θα εισπράξει οπωσδήποτε το αρχικό του κεφάλαιο. Επομένως το επιτόκιο των προϊόντων αυτών για τις ανάγκες του πίνακα 1 του ερωτηματολογίου θεωρείται ότι είναι μηδενικό. Στην περίπτωση που το ΠΙ εγγυάται εκτός από την επιστροφή του κεφαλαίου και κάποια ελάχιστη απόδοση, τότε στον πίνακα 1 δίνεται το ελάχιστο αυτό επιτόκιο. Τέλος, στις περιπτώσεις των συμφωνιών που τυχαίνει να λήγουν στο τέλος του μήνα αναφοράς, το επιτόκιο που θα καταγραφεί είναι η πραγματική απόδοση του συγκεκριμένου προϊόντος όπως αυτή τελικά διαμορφώθηκε.

21. Στον Πίνακα 2 αναφέρονται τα επιτόκια των νέων καταθέσεων με συμφωνημένη διάρκεια και των νέων ρέπος που έγιναν στον μήνα αναφοράς. Εκτός από το ύψος του επιτοκίου πρέπει να αναφερθεί **και** το ποσό των καταθέσεων και των ρέπος αυτών. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν καταθέσεις συμφωνημένη διάρκεια σε κάποια/ες κατηγορίες δεν θα πρέπει να αναφέρεται κάποιο ενδεικτικό επιτόκιο. Για να αποφευχθεί το φαινόμενο της υπερεκτίμησης του ύψους των νέων καταθέσεων, οι αυτόματες ανανεώσεις των προθεσμιακών καταθέσεων, όπου ο πελάτης δεν επαναδιαπραγματεύεται με το ΠΙ τους όρους της κατάθεσης, δεν θεωρούνται νέες καταθέσεις και επομένως δεν θα πρέπει να αναγράφονται στον Πίνακα 2, αλλά μόνο στον Πίνακα 1. Ειδικότερα, κατάθεση με συμφωνημένη διάρκεια και διάρκεια μικρότερη του μήνα που ανανεώνεται εντός του μήνα αναφοράς θα περιλαμβάνεται μόνο μία φορά στον Πίνακα 2. Το ίδιο ισχύει και για τα ρέπος.

22. Όπως εξηγήθηκε και στην παράγραφο 20, το επιτόκιο των προϊόντων εγγυημένου κεφαλαίου περιλαμβάνεται στις καταθέσεις με συμφωνημένη διάρκεια και θεωρείται ότι είναι μηδενικό, εκτός αν το ΠΙ εγγυάται εκτός από την επιστροφή του κεφαλαίου και κάποια ελάχιστη απόδοση, οπότε και θα δίνεται το ελάχιστο αυτό επιτόκιο.
23. Υπάρχουν περιπτώσεις όπου τα προσφερόμενα από τα ΠΙ προϊόντα αποτελούν συνδυασμό μιας κατάθεσης προθεσμίας και μιας επένδυσης (π.χ. επένδυση σε ένα αμοιβαίο κεφάλαιο). Στο ερωτηματολόγιο αναφέρεται μόνο το επιτόκιο της κατάθεσης προθεσμίας και ως νέα κατάθεση θεωρείται μόνο το ποσό της κατάθεσης αυτής και όχι το ποσό που τοποθετείται σε αμοιβαία κεφάλαια.

V.B Επιτόκια δανείων

24. Όπως τα επιτόκια των καταθέσεων, έτσι και τα επιτόκια των δανείων αφορούν τόσο τα επιτόκια των νέων δανείων (Πίνακες 4, 4α, 4β, 4γ, 5, 6 και 7) όσο και τα επιτόκια που εφαρμόζονται στα υφιστάμενα υπόλοιπα των ενήμερων δανείων (Πίνακες 3 και 3α). Τα δάνεια σε καθυστέρηση **(δηλαδή δάνεια που ο πελάτης έχει καθυστερήσει να πληρώσει τη δόση για περισσότερες από 90 ημερολογιακές ημέρες)** δεν περιλαμβάνονται στον Πίνακα 3. Επιπλέον, όπως προαναφέρθηκε στη παράγραφο 5, στον Πίνακα 3 δεν περιλαμβάνονται τα δάνεια που έχουν αναγνωριστεί ως ‘ρυθμίσεις οφειλών’. Επομένως, τα αναγραφόμενα ποσά στον Πίνακα 3 θα διαφέρουν από τα αντίστοιχα ποσά της Μηνιαίας Λογιστικής Κατάστασης κατά το ύψος των δανείων σε καθυστέρηση και των δανείων που αποτελούν ρυθμίσεις οφειλών. Τέλος, στον Πίνακα 3 δεν περιλαμβάνονται τα τιτλοποιημένα δάνεια εφόσον αυτά έχουν αφαιρεθεί από τη Μηνιαία Λογιστική Κατάσταση.
25. Στον Πίνακα 3 τα δάνεια διακρίνονται σε τρεις βασικές κατηγορίες που αφορούν:
- Στη δανειοδότηση των ιδιωτών και ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων (IMKI),

- Στη δανειοδότηση των ελεύθερων επαγγελματιών, αγροτών και ατομικών επιχειρήσεων και
- τη δανειοδότηση των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων με ειδική αναφορά στα δάνεια προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Τα δάνεια τακτής λήξης αναλύονται με βάση την αρχική τους διάρκεια σε 3 επιμέρους υποκατηγορίες, ενώ τα δάνεια χωρίς καθορισμένη διάρκεια σε μέχρι και 3 υποκατηγορίες (αλληλόχρεοι λογαριασμοί - ανοικτά δάνεια, υπερεναλήψεις και δάνεια μέσω πιστωτικών καρτών).

26. Στη δανειοδότηση των ιδιωτών και ΙΜΚΙ υπάρχουν 4 υποκατηγορίες επιτοκίων, που αναφέρονται στα στεγαστικά/επισκευαστικά δάνεια, στα καταναλωτικά δάνεια τακτής λήξης, στα καταναλωτικά δάνεια χωρίς καθορισμένη διάρκεια και στα λοιπά δάνεια. Στα λοιπά δάνεια περιλαμβάνονται τα δάνεια για αγορά μετοχών, πληρωμή διδάκτρων, εξόφληση φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων και τα δάνεια προς ιδιωτικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα (θρησκευτικά ιδρύματα, σύλλογοι, σωματεία, πολιτικά κόμματα, κ.λπ.). Στα καταναλωτικά δάνεια χωρίς καθορισμένη διάρκεια περιλαμβάνονται τα δάνεια με ανοικτό λογαριασμό, οι υπερεναλήψεις από τρεχούμενους λογαριασμούς καθώς και τα δάνεια μέσω προσωπικών πιστωτικών καρτών. Στις προσωπικές πιστωτικές κάρτες περιλαμβάνεται το σύνολο των μη εταιρικών πιστωτικών καρτών ανεξάρτητα από το αν ο κάτοχός τους είναι ιδιώτης, ελεύθερος επαγγελματίας, αγρότης. Τα δάνεια μέσω καρτών αποτελούνται από δύο υποκατηγορίες:

- i. Τα δάνεια των οποίων το ποσό που καταγράφεται αναφέρεται μόνο στο εκτοκιζόμενο ποσό και όχι το συνολικό χρεωστικό (για τους πελάτες) υπόλοιπο των καρτών στο τέλος του μήνα αναφοράς, δεδομένου ότι μέρος του ποσού αυτού θα εξοφληθεί από τους κατόχους των καρτών χωρίς να καταβληθούν τόκοι.
- ii. Τα δάνεια των οποίων το ποσό που καταγράφεται αναφέρεται στην άτοκη πίστωση που χορηγείται στον κάτοχο της κάρτας για το διάστημα μεταξύ της διενέργειας μιας συναλλαγής και της

ημερομηνίας στην οποία καθίστανται εξοφλητέο το χρεωστικό υπόλοιπο.

Σημειώνεται ότι σε όλες τις κατηγορίες εκτός από το επιτόκιο καταγράφεται και το συνολικό χρεωστικό υπόλοιπο των **ενήμερων δανείων** στο τέλος του μήνα αναφοράς.

27. Στη δανειοδότηση των ελευθέρων επαγγελματιών, αγροτών, ατομικών επιχειρήσεων δεν γίνεται διάκριση με βάση το σκοπό του δανείου, αλλά με βάση αν το δάνειο είναι τακτής λήξης ή δάνειο χωρίς καθορισμένη διάρκεια (δάνειο μέσω αλληλόχρεων λογαριασμών, ανοιχτό δάνειο ή υπερανάληψη). Η διάκριση των δανείων τακτής λήξης αφορά μόνο στην αρχική διάρκεια του δανείου. Τα δάνεια μέσω αλληλόχρεων λογαριασμών-ανοικτά δάνεια και οι υπεραναλήψεις καταγραφόνται συνολικά σε μία γραμμή και το επιτόκιο που θα αναγράφεται αποτελεί το μέσο σταθμισμένο επιτόκιο των κατηγοριών αυτών. Και σε αυτή τη περίπτωση, εκτός από το επιτόκιο, καταγράφεται και το συνολικό χρεωστικό υπόλοιπο των **ενήμερων** δανείων στο τέλος του μήνα αναφοράς. Λογαριασμοί, που στο τέλος του μήνα αναφοράς τυχαίνει να είναι πιστωτικοί (για τους πελάτες) δεν λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του επιτοκίου των δανείων, αλλά καταγράφονται στον Πίνακα 1 των επιτοκίων των καταθέσεων όψεως.

28. Τα δάνεια προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις διακρίνονται επίσης σε δάνεια με τακτή λήξη και σε δάνεια χωρίς καθορισμένη διάρκεια. Στη δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνονται τα δάνεια μέσω αλληλόχρεων λογαριασμών, οι υπεραναλήψεις από τρεχούμενους λογαριασμούς καθώς και τα δάνεια μέσω εταιρικών πιστωτικών καρτών. Η εξόφληση των υποχρεώσεων από συναλλαγές με εταιρικές κάρτες δεν βαρύνει τον ιδιώτη κάτοχο της κάρτας που διενεργεί τη συναλλαγή αλλά την εταιρία. Για το λόγο αυτό τα τυχόν χρεωστικά υπόλοιπα των καρτών αυτών καταγράφονται ως δανεισμός των επιχειρήσεων και όχι ως δανεισμός των ιδιωτών. Η κατηγορία των δανείων μέσω εταιρικών πιστωτικών καρτών αποτελείται από δύο υποκατηγορίες ανάλογες με εκείνες των δανείων μέσω προσωπικών πιστωτικών καρτών.

29. Στις υποκατηγορίες 3.1.Α και 3.2. Α του Πίνακα 3 καταγράφονται ξεχωριστά τα επιτόκια και τα αντίστοιχα ποσά των δανείων προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Μία επιχείρηση θεωρείται μικρομεσαία εφόσον απασχολεί από 1 έως και 249 άτομα και έχει πωλήσεις μέχρι και €50 εκατ ή συνολικό ενεργητικό μέχρι και €43 εκατ. Επισημαίνεται ότι τα δάνεια των υποκατηγοριών 3.1.Α και 3.2.Α αποτελούν υποσύνολα των δανείων προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις που καταγράφονται στις κατηγορίες 3.1 και 3.2, αντίστοιχα.
30. Στον Πίνακα 3α καταγράφονται τα επιτόκια των υφιστάμενων υπολοίπων των μακροπρόθεσμων ενήμερων δανείων (δηλαδή αυτών που έχουν αρχική διάρκεια πάνω από 1 έτος). Υπενθυμίζεται ότι το συνολικό υπόλοιπο των δανείων αυτών καταγράφεται στο Παράρτημα 9 της Λογιστικής Κατάστασης που συμπληρώνουν τα ΠΙ με βάση τη ΠΔΤΕ 2686/24.5.2021. Τα δάνεια διακρίνονται σε δάνεια προς ιδιώτες και ιδιωτικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα (στεγαστικά, καταναλωτικά, λοιπά), σε δάνεια προς ελεύθερους επαγγελματίες, αγρότες, ατομικές επιχειρήσεις και σε δάνεια προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις. Κάθε κατηγορία διακρίνεται στα δάνεια που η αρχική διάρκειά τους είναι πάνω από 1 έτος και στα δάνεια που η αρχική διάρκεια τους είναι πάνω από 2 έτη. Τα δάνεια με αρχική διάρκεια πάνω από 2 έτη είναι ένα υποσύνολο των δανείων με αρχική διάρκεια πάνω από 1 έτος. Επιπλέον κάθε κατηγορία δανείων διακρίνεται σε αυτά με εναπομένονσα διάρκεια μέχρι 1 έτος και σε αυτά με εναπομένονσα διάρκεια πάνω από 1 έτος, καθώς και σε δάνεια με εναπομένονσα διάρκεια μέχρι 2 έτη και σε αυτά με εναπομένονσα διάρκεια πάνω από 2 έτη. Τα δάνεια που η εναπομένονσα διάρκεια είναι πάνω από 1 έτος διακρίνονται σε δάνεια που το επιτόκιο τους δεν θα αλλάξει τους επόμενους 12 μήνες και σε δάνεια που το επιτόκιο τους θα μεταβληθεί τους επόμενους 12 μήνες. Τέτοια δάνεια είναι τα δάνεια κυμαινομένου επιτοκίου καθώς και τα δάνεια που έχουν σταθερό επιτόκιο, αλλά αυτό πρόκειται να αναπροσαρμοσθεί σε κάποιο άλλο σταθερό ή κυμαινόμενο επιτόκιο τους επόμενους 12 μήνες [π.χ. ένα δάνεια που η αρχική του διάρκεια είναι 3 έτη με εναπομείνουσα διάρκεια 15 μήνες, και στη σύμβασή του αναφέρεται ότι έχει σταθερό επιτόκιο για τα πρώτα δύο

έτη, τότε το επιτόκιο του θα αλλάξει μέσα στους υπόλοιπους 15 μήνες που απομένουν μέχρι τη λήξη του δανείου (συγκεκριμένα θα αλλάξει μετά από 3 μήνες)]. Ομοίως, τα δάνεια που η εναπομένουσα διάρκεια είναι πάνω από 2 έτη διακρίνονται σε δάνεια που το επιτόκιο τους δεν θα αλλάξει τους επόμενους 24 μήνες και σε δάνεια που το επιτόκιο τους και σε δάνεια που το επιτόκιο τους θα μεταβληθεί του επόμενους 24 μήνες. Τέτοια δάνεια είναι τα δάνεια κυμαινόμενου επιτόκιο καθώς και τα δάνεια που έχουν σταθερό επιτόκιο, αλλά αυτό πρόκειται να αναπροσαρμοσθεί σε κάποιο άλλο σταθερό ή κυμαινόμενο επιτόκιο τους επόμενους 24 μήνες. [π.χ. ένα δάνειο με αρχική του διάρκεια 3 έτη και εναπομήνουσα διάρκεια 26 μήνες, και στη σύμβασή του αναφέρεται ότι έχει σταθερό επιτόκιο για τα δύο πρώτα έτη, τότε το επιτόκιο του θα αλλάξει μέσα στους υπόλοιπους 26 μήνες που απομένουν μέχρι τη λήξη του δανείου (συγκεκριμένα θα αλλάξει μετά από 14 μήνες)].

31. Στον Πίνακα 4 καταγράφονται τα επιτόκια των νέων δανείων τακτής λήξης, που συνολομολογήθηκαν στη διάρκεια του μήνα αναφοράς καθώς και τα συνολικά ποσά των δανείων αυτών, ξεχωριστά για τα δάνεια χωρίς εξασφαλίσεις και για τα δάνεια με κάθε είδους εξασφαλίσεις. Ως δάνειο με εξασφαλίσεις θεωρείται ένα δάνειο που η αξία των εξασφαλίσεων είναι τουλάχιστον ίση με το συνολικό ποσό του δανείου. Δάνεια με εξασφαλίσεις είναι τα δάνεια που έχουν ως εξασφάλιση εγγεγραμμένο βάρος (υποθήκη ή προσημείωση) επί κατοικιών ή/και εμπορικών ακινήτων αλλά και τα δάνεια με άλλου είδους εξασφαλίσεις, π.χ. δάνεια που εξασφαλίζονται με πλοία, δάνεια με ενέχυρο χρεόγραφα, χρυσό, εμπορεύματα, δάνεια καλυπτόμενα με εγγυήσεις κ.λπ. Επίσης, δάνεια με εξασφαλίσεις θεωρούνται και τα δάνεια όπου υπάρχει κάποιος τρίτος εγγυητής, ο οποίος παρέχει εξασφαλίσεις προς το ΠΙ, και το ΠΙ μπορεί να απαιτήσει το συνολικό ποσό του δανείου από αυτόν.

32. Επισημαίνεται ότι οι χορηγήσεις που δίνονται μέσω πιστωτικών καρτών, αλληλόχρεων λογαριασμών, ανοικτών δανείων και υπερεναλήψεων δεν περιλαμβάνονται στον Πίνακα 4, αλλά μόνο στον Πίνακα 3. Επίσης, στον Πίνακα 4 δεν καταγράφονται τα πιστωτικά όρια των αλληλόχρεων λογαριασμών, των ανοικτών δανείων και των υπερεναλήψεων.

33. Ως νέα δάνεια στη διάρκεια του μήνα αναφοράς θεωρούνται τα συμβατικά καθορισμένα ποσά δανείων τακτής λήξης όπως καταγράφονται στις νέες συμβάσεις που υπογράφηκαν στο μήνα αναφοράς. Επεκτάσεις συμβολαίων, οι οποίες γίνονται αυτόματα, χωρίς την διαπραγμάτευση των όρων τους από τους δανειολήπτες, δεν θεωρούνται νέα δάνεια και ως εκ τούτου δεν θα πρέπει να περιλαμβάνονται στον Πίνακα 4 του ερωτηματολογίου.
34. Τα αναγραφόμενα ποσά των νέων δανείων δεν ταυτίζονται με τις εκταμιεύσεις. Στην περίπτωση π.χ. ενός στεγαστικού δανείου όπου η σύμβαση υπογράφεται στη διάρκεια του μήνα αναφοράς και ορίζει επιτόκιο 5% και ύψος δανείου €100.000, στον Πίνακα 4 θα αναγραφεί το επιτόκιο 5% και ως ύψος δανείου το ποσό των €100.000, παρά το γεγονός ότι στη διάρκεια του μήνα ενδέχεται να μην έγινε εκταμίευση κανενός ποσού. Αν στον επόμενο μήνα γίνει η εκταμίευση του δανείου, το σχετικό ποσό δεν θα καταγραφεί στον Πίνακα 4, ούτε το επιτόκιο 5% θα περιληφθεί στον υπολογισμό του μέσου επιτοκίου.
35. Σε όλες τις κατηγορίες των νέων δανείων του Πίνακα 4, τα δάνεια διακρίνονται όχι με βάση την αρχική διάρκειά τους αλλά με κριτήριο τη διάρκεια (προ)καθορισμού του επιτοκίου. Η συνήθης περίπτωση είναι το επιτόκιο να καθορίζεται από ένα συγκεκριμένο μαθηματικό τύπο, όπου σε κάποιο επιτόκιο βάσης προστίθεται ένα περιθώριο π.χ. Euribor 3 μηνών πλέον περιθωρίου 2%. Αυτή είναι η περίπτωση των δανείων με κυμαινόμενο επιτόκιο. Διαφορετικά, το επιτόκιο καθορίζεται από τη δανειακή σύμβαση σε συγκεκριμένο ύψος για συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Το ύψος του επιτοκίου ενδέχεται να μην είναι σταθερό. Μπορεί π.χ. η σύμβαση να ορίζει ότι ένα επιχειρηματικό δάνειο θα έχει επιτόκιο 5% για το πρώτο χρόνο και 4,5% για τα επόμενα 4 έτη. Στη περίπτωση αυτή το δάνειο καταγράφεται στη κατηγορία 'δάνειο με επιτόκιο σταθερό-καθορισμένο πάνω από 3 και μέχρι 5 έτη'.
36. Στα επιτόκια των νέων δανείων προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις γίνεται διάκριση των επιτοκίων και με βάση το ύψος του δανείου (δάνεια μέχρι του ποσού των 250.000 ευρώ, δάνεια για ποσά από 250.001 μέχρι 1 εκατ. ευρώ και δάνεια για ποσά μεγαλύτερα του 1 εκατ.

ευρώ). Σημειώνεται ότι στη περίπτωση κοινοπρακτικών δανείων, το ύψος του δανείου αναφέρεται στο συνολικό ύψος του κοινοπρακτικού δανείου όχι στο ύψος της συμμετοχής του ΠΙ στο δάνειο αυτό. Έτσι κοινοπρακτικό δάνειο ύψους € 4 εκατ. όπου η συμμετοχή του ΠΙ είναι € 800.000, καταγράφεται στη κατηγορία '3.3 Δάνεια για ποσά μεγαλύτερα από € 1 εκατομμύριο .

37. Τα νέα κοινοπρακτικά δάνεια (νέες συμβάσεις και αναδιαρθρώσεις δανείων) καταγράφονται και ξεχωριστά στο Πίνακα 4α και διακρίνονται με βάση εάν το επιτόκιο είναι κυμαινόμενο ή σταθερό-καθορισμένο για μέχρι 1 έτος ή σταθερό-καθορισμένο για πάνω από 1 έτος, καθώς επίσης και με το εάν υπάρχουν ή όχι εξασφαλίσεις. Επομένως τα δάνεια που καταγράφονται στον Πίνακα αυτό αποτελούν υποσύνολο των δανείων προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις που καταγράφονται στη κατηγορία 3 στον Πίνακα 4. Σημειώνεται ότι στα ποσά αναγράφεται μόνο το ποσό με το οποίο συμμετέχει το ΠΙ στο κοινοπρακτικό δάνειο και όχι ολόκληρο το ποσό του δανείου.
38. Στον Πίνακα 4β καταγράφονται τα νέα δάνεια μόνο προς **μικρομεσαίες** μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις (νέες συμβάσεις και αναδιαρθρώσεις δανείων) και διαχωρίζονται ανάλογα με το εάν το επιτόκιο είναι κυμαινόμενο, σταθερό-καθορισμένο μέχρι και 1 έτος ή σταθερό-καθορισμένο πάνω από 1 έτος, καθώς και με το εάν υπάρχουν ή όχι εξασφαλίσεις. Επομένως και τα δάνεια που καταγράφονται στον Πίνακα αυτό αποτελούν υποσύνολο των δανείων προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις που καταγράφονται στον Πίνακα 4. Όπως προαναφέρθηκε, μία επιχείρηση θεωρείται μικρομεσαία εφόσον απασχολεί μέχρι 249 άτομα και έχει πωλήσεις μέχρι € 50 εκατ. ή συνολικό ενεργητικό μέχρι € 43 εκατ.
39. Ο Πίνακας 4γ αναφέρεται στα επιτόκια μόνο των **νέων μακροπρόθεσμων** επιχειρηματικών δανείων (νέες συμβάσεις και αναδιαρθρώσεις δανείων) τακτής λήξης. Δηλαδή σε δάνεια που η αρχική τους διάρκεια είναι πάνω από 1 έτος. Επομένως τα δάνεια που καταγράφονται στον Πίνακα αυτό αποτελούν υποσύνολο των δανείων προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις που καταγράφονται στον Πίνακα 4. Και στον Πίνακα 4γ γίνεται διάκριση των δανείων ως προς τις εξασφαλίσεις και ως προς το

ύψος του δανείου. Επισημαίνεται, όμως, ότι στον Πίνακα 4γ καταγράφονται μόνο τα δάνεια με επιτόκιο κυμαινόμενο ή επιτόκιο σταθερό-καθορισμένο μέχρι και 1 έτος. Δάνεια με επιτόκιο σταθερό-καθορισμένο για πάνω από 1 έτος δεν περιλαμβάνονται στον Πίνακα 4γ.

40. Τα δάνεια προς το προσωπικό του ΠΙ αναγράφονται και ξεχωριστά στον πίνακα 5 του ερωτηματολογίου και διακρίνονται σε στεγαστικά και καταναλωτικά δάνεια και με το εάν ή όχι υπάρχουν εξασφαλίσεις ή όχι. Τα δάνεια αυτά αποτελούν υποσύνολο των στεγαστικών και καταναλωτικών δανείων προς ιδιώτες και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που καταγράφονται στις κατηγορίες 1.1 και 1.2 του Πίνακα 4 αντίστοιχα.
41. Στον Πίνακα 6 καταγράφεται το Συνολικό Ετήσιο Πραγματικό Ποσοστό Επιβάρυνσης (ΣΕΠΠΕ) για τα νέα δάνεια τακτής λήξης προς τους ιδιώτες και συγκεκριμένα για τις δύο κατηγορίες των καταναλωτικών και στεγαστικών δανείων. Δεν περιλαμβάνονται, δηλαδή δάνεια μέσω πιστωτικών καρτών, ανοικτών δανείων ή υπεραναλήψεων. Το ΣΕΠΠΕ ορίζεται στην κοινή υπουργική απόφαση ΦΙ-983/91 (ΦΕΚ 172, τεύχος Β' 21.3.91 των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Δικαιοσύνης και του Υφυπουργού Ανάπτυξης, όπως αυτή τροποποιήθηκε από την κοινή υπουργική απόφαση Ζ1/178/13.2.2001. Το ΣΕΠΠΕ ορίζεται και στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο ε) της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22 Δεκεμβρίου 1986, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που διέπουν την καταναλωτική πίστη (ΕΕ L 42 της 12.2.1987, σελ. 48), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 98/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 1.4.1998, σελ. 17). Διευκρινίζεται ότι στο ΣΕΠΠΕ θα περιλαμβάνεται και η εισφορά του Ν. 128/1975.
42. Στον Πίνακα 7 καταγράφονται τα επιτόκια και τα ποσά δανείων που **αναδιαρθρώθηκαν** μέσα στο μήνα. Επομένως τα δάνεια που καταγράφονται στον Πίνακα αυτό είναι ένα υποσύνολο των δανείων που καταγράφονται στον Πίνακα 4. Ως αναδιαρθρώσεις θα πρέπει να νοούνται τα δάνεια όπου, σύμφωνα με την Εγκύκλιο Διοίκησης 13/30.7.2009, οι όροι τους μεταβάλλονται κυρίως λόγω αλλαγών στα δεδομένα της αγοράς

και όχι τα δάνεια που χαρακτηρίζονται ως ρυθμίσεις οφειλών. Στον Πίνακα 7 αναγράφονται τα συνολικά επιτόκια και ποσά των δανείων προς ιδιώτες και ιδιωτικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα ανά είδος δανείου, τα δάνεια ελεύθερους επαγγελματίες, αγρότες και ατομικές επιχειρήσεις και τα δάνεια προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις.

VI. ΦΥΛΛΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

Τα τελευταία 2 φύλλα του ερωτηματολογίου περιλαμβάνουν ορισμένους λογικούς ελέγχους των στοιχείων που καταγράφονται στους Πίνακες 1-7. Προκειμένου η αποστολή των στοιχείων από το ΠΙ να θεωρείται έγκυρη και έγκαιρη, όλα τα στοιχεία που καταγράφει το ΠΙ στους Πίνακες 1-7 πρέπει να είναι συμβατά με τους ελέγχους αυτούς και σε όλα τα πεδία των φύλλων ελέγχου να υπάρχει η ένδειξη ΟΚ. Σε περίπτωση που στο Φύλλο Ελέγχου εντοπίζονται λογικά σφάλματα, καταγράφεται η ένδειξη 'ΕΛΕΓΧΟΣ' και το ερωτηματολόγιο δεν γίνεται αποδεκτό. Θεωρείται, δηλαδή, ότι το ΠΙ δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη παρούσα Πράξη.

VII. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Καταθέσεις μιας ημέρας (όψεως, τρεχούμενοι λογαριασμοί) και υπεραναλήψεις

Στις καταθέσεις όψεως και στους τρεχούμενους λογαριασμούς ενδέχεται το υπόλοιπο να διαμορφωθεί σε αρνητικό επίπεδο. Αυτό συμβαίνει γιατί το ΠΙ παρέχει τη δυνατότητα στον πελάτη να προβαίνει σε ανάληψη ποσού μεγαλύτερου από το υπόλοιπο του λογαριασμού του. Σε αυτή την περίπτωση ο λογαριασμός του πελάτη μετατρέπεται από καταθετικός σε δανειακό και συγκεκριμένα σε λογαριασμό υπερανάληψης με ένα αρκετά υψηλό επιτόκιο. Αν συμβεί αυτό, τότε το ΠΙ θα πρέπει να γράψει το σύνολο του ποσού της υπερανάληψης με το υψηλότερο επιτόκιο στον πίνακα 3 και στην κατηγορία 1.3.2 αν πρόκειται για ιδιώτη ή στην κατηγορία 2.2 αν πρόκειται για ελεύθερο επαγγελματία ή στην κατηγορία 3.2.2 αν πρόκειται για μη χρηματοπιστωτική επιχείρηση.

2. Μηνιαίες σταθερές καταθέσεις σε μια προθεσμιακή κατάθεση

Στη περίπτωση καταθέσεων προθεσμίας όπου έχει συμφωνηθεί μεταξύ του ΠΙ και του πελάτη περιοδική κατάθεση σταθερού ποσού για συγκεκριμένη χρονική περίοδο, το ΠΙ στον πίνακα 2 θα πρέπει να καταγράψει το σύνολο του ποσού των περιοδικών καταβολών σε ολόκληρη τη περίοδο. Αν δηλαδή έχει συμφωνηθεί ο πελάτης να καταθέτει κάθε μήνα για τα επόμενα 2 χρόνια €1000, τότε στον Πίνακα 2 και στην κατηγορία 1.1.2 θα πρέπει να καταγραφεί το ποσό των €24.000. Σε περίπτωση που η κατάθεση αυτή έχει κλιμακούμενο επιτόκιο, τότε θα πρέπει το επιτόκιο να υπολογιστεί με βάση το γεωμετρικό μέσο (βλέπε παράγραφο 12).

Αν, όμως, η συμφωνία μεταξύ του ΠΙ και του πελάτη ορίζει ότι ο πελάτης, εκτός από την αρχική κατάθεση συγκεκριμένου ποσού, έχει και τη δυνατότητα να προβαίνει σε μελλοντικές καταβολές επιπλέον ποσών, τότε στον Πίνακα 2 θα καταγραφεί μόνο το αρχικό ποσό που κατέθεσε ο πελάτης.

3. Επεκτάσεις υφιστάμενων δανείων

Υπάρχουν περιπτώσεις όπου ο πελάτης ενός υφιστάμενου δανείου μπορεί να ζητήσει να δανειστεί από το ΠΙ κάποιο επιπλέον ποσό με το ίδιο ή με διαφορετικό επιτόκιο (χαμηλότερο ή υψηλότερο). Σε αυτή την περίπτωση στον Πίνακα 4 θα πρέπει να καταγραφεί μόνο το επιπλέον ποσό με το νέο συμφωνηθέν επιτόκιο. Για παράδειγμα, αν ένας πελάτης έχει ήδη ένα υφιστάμενο δάνειο €10.000 με επιτόκιο 8% και ζητήσει από το πιστωτικό ίδρυμα επιπλέον €5.000 και το επιτόκιο συμφωνηθεί να είναι 8,5%, τότε στον Πίνακα 4 θα πρέπει να γραφεί μόνο το ποσό των €5.000 με επιτόκιο 8,5%.

Στην περίπτωση που υπάρξει επαναδιαπραγμάτευση για το σύνολο του δανείου του πελάτη, δηλαδή για το ποσό των €15.000€, τότε στον Πίνακα 4 θα καταγραφεί το ποσό των €15.000 με το νέο επιτόκιο. Σημειώνεται ότι σε αυτή την περίπτωση το ποσό των €15.000 με το νέο συμφωνηθέν επιτόκιο θα πρέπει να αναγραφεί και στον Πίνακα 7.

4. Μετατροπή ενός δανείου χωρίς καθορισμένη διάρκεια σε δάνειο τακτής λήξης

Σε περίπτωση που ένας πελάτης, που έχει πάρει δάνειο χωρίς καθορισμένη διάρκεια, το μετατρέψει σε δάνειο τακτής λήξης τότε το (νέο) δάνειο αυτό θα πρέπει να συμπεριληφθεί στον Πίνακα 4, δεδομένου ότι υπήρξε διαπραγμάτευση

μεταξύ του ΠΙ και του πελάτη. Επίσης το δάνειο αυτό θα πρέπει να συμπεριληφθεί και στον Πίνακα 7, που αφορά τις αναδιρθρώσεις παλαιών δανείων.

5. Δάνεια τακτής λήξης που τα ποσά τους εκταμειούνται σταδιακά

Σε περίπτωση που έχει συμφωνηθεί μεταξύ του πελάτη και του ΠΙ η σταδιακή εκταμίευση του ποσού του δανείου, το ΠΙ θα πρέπει να καταγράψει στον Πίνακα 4 το συνολικό ποσό του δανείου, όπως αυτό αναγράφεται στην σύμβαση (ανεξάρτητα από τα ποσά των εκταμιεύσεων, με το συμφωνηθέν επιτόκιο. Στον πίνακα 3, θα καταγράφεται κάθε φορά το σύνολο του ποσού του δανείου που έχει ήδη εκταμιευθεί.

6. Δάνεια σε καθυστέρηση

Δάνεια που έχουν χαρακτηριστεί ως δάνεια σε καθυστέρηση (δηλαδή έχουν παρέλθει 90 ημέρες από την ημέρα που ο πελάτης δεν κατέβαλε μια δόση του δανείου), δεν περιλαμβάνονται στον Πίνακα 3.

Αν, όμως, ο πελάτης πληρώσει κάποια δόση του καθυστερούμενου δανείου ή τόκους και το δάνειο θεωρηθεί ενήμερο τότε θα συμπεριληφθεί στον Πίνακα 3, αλλά όχι και στον Πίνακα 4 ως νέο δάνειο.

7. Μεταβιβάσεις δανείων

Μεταβιβάσεις δανείων μεταξύ των ΠΙ, που γίνονται χωρίς να εμπλακεί ο δανειοδοτούμενος δεν περιλαμβάνονται στον Πίνακα 4. Αν, όμως, για τη μεταβίβαση ενός δανείου έχει συναινέσει και ο δανειοδοτούμενος, τότε το δάνειο αυτό θα πρέπει να συμπεριληφθεί τόσο στον Πίνακα 4 όσο και στον Πίνακα 7, δεδομένου ότι πρόκειται για αναδιάρθρωση παλαιού δανείου.

8. Δάνεια σε ξένο νόμισμα που μετατρέπονται σε ευρώ

Όπως προαναφέρθηκε, στο ερωτηματολόγιο δεν περιλαμβάνονται τα δάνεια σε συνάλλαγμα. Εάν, όμως, ο πελάτης και το ΠΙ συμφωνήσουν το δάνειο σε συνάλλαγμα να μετατραπεί σε δάνειο σε ευρώ, τότε θα καταγραφεί τόσο στον Πίνακα 4 όσο και στον Πίνακα 7. Αν παρόλα αυτά η μετατροπή είχε ορισθεί στην αρχική σύμβαση του δανείου, τότε δε θα πρέπει να καταγραφεί ούτε στον Πίνακα 4 ούτε στον Πίνακα 7.

Σημειώνεται ότι και στις δύο παραπάνω περιπτώσεις το δάνειο, μετά τη μετατροπή του σε ευρώ, θα καταγραφεί και στον Πίνακα 3.

9. Δάνεια με ανοικτό λογαριασμό – δάνεια μέσω αλληλόχρεων λογαριασμών

Τα δάνεια με ανοικτό λογαριασμό – δάνεια μέσω αλληλόχρεων λογαριασμών έχουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Ο πελάτης μπορεί, χωρίς προειδοποίηση, να δανειστεί οποιοδήποτε ποσό αρκεί να μην υπερβαίνει το προκαθορισμένο όριο (‘πιστωτικό όριο’) που έχει θέσει το ΠΙ.
- Ο πελάτης μπορεί, επίσης, σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή, να επιλέξει να αποπληρώσει μέρος ή το σύνολο των υποχρεώσεών του.
- Δεν υπάρχει υποχρέωση από τον πελάτη για καταβολή χρεολυσίων σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Το πιστωτικό όριο καθορίζεται μετά από σχετική συμφωνία μεταξύ του πελάτη και του ΠΙ και ισχύει για συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Σημειώνεται ότι στον Πίνακα 3, στις αντίστοιχες κατηγορίες (1.3.1, 1.4.4, 2.2.1, 3.2.1 και 3.2.1.A) καταγράφεται το ποσό που έχει εκταμιευθεί και όχι το πιστωτικό όριο.

10. Υβριδικά προϊόντα δανείων (umbrella contracts)

Τα υβριδικά προϊόντα δανείων επιτρέπουν στον πελάτη να του χορηγηθούν διάφορα δανειακά προϊόντα (π.χ. δάνειο τακτής λήξης ή/και δάνειο μέσω αλληλόχρεων λογαριασμών) μέχρι κάποιο συγκεκριμένο ποσό. Τη στιγμή της συμφωνίας μεταξύ ΠΙ και πελάτη το είδος δανείου, η ημερομηνία εκταμίευσης του δανείου και το επιτόκιο δεν έχουν καθοριστεί, παρά μόνο το εύρος των δυνατοτήτων του πελάτη μπορεί να έχουν συμφωνηθεί.

Τη στιγμή της συμφωνίας ενός υβριδικού προϊόντος δανείου μεταξύ του ΠΙ και του πιστωτικού ιδρύματος δεν αποτελεί αντικείμενο του ερωτηματολογίου των επιτοκίων και επομένως δεν θα πρέπει να καταγράφεται τίποτα ούτε στον Πίνακα 3 ούτε στον Πίνακα 4.

Παρόλα αυτά τη στιγμή που υπάρξει εκταμίευση ποσού, τότε το ποσό του δανείου και το επιτόκιο θα πρέπει να περιληφθούν στον Πίνακα 3 και στον Πίνακα 4 στη κατάλληλη κατηγορία (αν π.χ. πρόκειται δάνειο €20.000 με επιτόκιο σταθερό 4% και διάρκεια 6 μήνες προς μία μη χρηματοπιστωτική επιχείρηση, τότε το δάνειο

αυτό θα περιληφθεί στην κατηγορία 3.1.1 του Πίνακα 3 και στην κατηγορία 3.1.2 του Πίνακα 4)